

Zarządzenie Nr 143/2014
Burmistrza Miasta Ozorków
z dnia 13 października 2014 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych mających na uwadze zebranie od mieszkańców Miasta Ozorkowa wniosków, uwag i opinii do uwzględnienia przy uchwaleniu „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015-2018”.

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o *samorządzie gminnym* (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379, poz. 1072) oraz § 4 Uchwały Nr XI/95/11 Rady Miejskiej w Ozorkowie z dnia 30 czerwca 2011 r. w *sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Ozorkowa*.

zarządzam, co następuje

§1.

1. Postanawia się przeprowadzić konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały Rady Miejskiej w Ozorkowie w sprawie przyjęcia „*Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015-2018*”.
2. Konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone za pośrednictwem miejskiej strony internetowej www.umozorkow.pl, w zakładce „konsultacje społeczne”.
3. Celem konsultacji jest poznanie stanowiska mieszkańców Miasta Ozorkowa w zakresie projektu uchwały będącej przedmiotem konsultacji, zebranie od mieszkańców wniosków, uwag i opinii do uwzględnienia przy aktualizacji „*Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015-2018*”.

§2.

Termin rozpoczęcia konsultacji ustala się na dzień 14.10.2014 r. Termin zakończenia konsultacji ustala się na dzień 24.10.2014 r.

§3.

W konsultacjach mogą uczestniczyć:

- 1) wszyscy pełnoletni mieszkańcy miasta.

§4.

Wnioski, uwagi i opinie powinny być przekazywane przez mieszkańców Miasta Ozorkowa w formie pisemnej, drogą pocztową na adres: Urząd Miejski w Ozorkowie ul. Wigury 1, lub drogą elektroniczną na adres: sekretariat@umozorkow.pl.

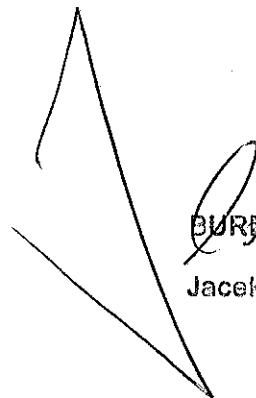
§5.

1. Wyniki konsultacji, zawierające zestawienie zgłoszonych opinii i uwag, wraz ze stanowiskiem Burmistrza Miasta Ozorków oraz z podaniem uzasadnienia w przypadku ich nieuwzględnienia, przedstawione będą najpóźniej do dnia 27.10.2014 r. za pośrednictwem strony internetowej www.umozorkow.pl.
2. Wyniki konsultacji zostaną przedstawione przez Burmistrza Miasta Ozorków Radzie Miejskiej w Ozorkowie na najbliższej sesji, po zakończeniu konsultacji.

§6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ
Jacek Socha

Projekt

z dnia 14 października 2014 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W OZORKOWIE**

z dnia ..... 2014 r.

w sprawie uchwalenia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015 – 2018”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379, poz. 1072) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, poz.509, poz. 1650, z 2011 r. Nr 81 poz. 440, z 2014 r. poz. 567, poz. 598, poz. 1004, poz. 1146, poz. 1188), art 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493, z 2009 r. Nr 206 poz. 1589, z 2010 r. Nr 28 poz. 146, Nr 125 poz. 842 z 2011 r. poz. 149 Nr 887) Rada Miejska w Ozorkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015 - 2018”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Ozorków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

zgodnie z projektem
przeanalizowanym - prawnym

Pracownik
Pracownik Prawny

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Ozorkowie

z dnia ..... 2014 r.

„Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015 – 2018”

Wprowadzenie

Przemoc w rodzinie ma swój szczególny wymiar ponieważ to rodzina powinna swym członkom gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, jego system norm i wartości.

Tradycje, zwyczaje rodzinne mają wpływ nie tylko na model życia rodzinnego, ale przenoszą się na relacje i funkcjonowanie człowieka w innych płaszczyznach życia społecznego.

Przepis art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, zawierający ustawową definicję przemocy, określa ją jako „(...) jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Pojęcie członka rodziny ustawodawca odnosi do osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 K.k., a nadto obejmuje nim także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą (art. 2 pkt 1 ustawy).

Ustawodawca uznając wagę zagrożeń będących następstwem stosowania przemocy w rodzinie naruszającej podstawowe prawa człowieka, a więc prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, uznaje za konieczne podniesienie skuteczności jej przeciwdziałania, w związku z czym poddaje ustawowej regulacji:

- zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Intencją ustawodawcy jest tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy jako mechanizmu skoordynowanych działań na rzecz ofiar przemocy i jej sprawców w ich miejscu zamieszkania lub przebywania. Takie postrzeganie przeciwdziałania przemocy w rodzinie nakłada na Gminę obowiązek skonstruowania Programu, który będzie źródłem wskazań dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania temu problemowi.

Zgodnie z art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) do zadań własnych Gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;

4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Konieczność podejmowania zdecydowanych działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika również z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.) oraz z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).

Uchwałą Nr XX/169/12 Rady Miejskiej w Ozorkowie z dnia 26 stycznia 2012 roku przyjęto *Strategię rozwiązywania problemów społecznych Gminy Miasto Ozorków na lata 2012 – 2017*. Jednym z celów Strategii są działania Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015-2018* wpisuje się w strategię gminną i stanowi jej rozwinięcie w zakresie problemu przemocy w rodzinie.

Większość działań przedstawionych w Programie ma charakter długofalowy, a zatem ich realizacja rozciągnie się na kolejne lata. Podczas realizacji Programu zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie mogą ulec zmianie w miarę potrzeb, sytuacji społecznej, warunków życia rodzin itp. Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015-2018 ma wieloletnią perspektywę.

I. Diagnoza zasobów i problemów w Gminie Miasto Ozorków

Miasto Ozorków zajmuje powierzchnię 15,47 km². Zamieszkuje je 19 749 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2013 r.). Głównymi zaletami Gminy Miasta Ozorkowa jest położenie w centralnej Polsce, w województwie łódzkim. Miasto wchodzi w skład Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej, odległość od Łodzi wynosi zaledwie ok. 25 km. Odległość pomiędzy Ozorkowem a stolicą Polski – Warszawą wynosi ok. 135 km. Gmina Miasta Ozorków jest jedną z dziewięciu gmin powiatu zgierskiego, który pod względem liczby ludności jest największym powiatem województwa łódzkiego. Miasto posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne z Łodzią. Są to połączenia: kolejowe, autobusowe i tramwajowe. Położenie Ozorkowa w bliskiej odległości z Łodzią daje możliwość wykorzystania potencjału gospodarczego, naukowego i oferty kulturalnej tego miasta.

Aktywny udział w przemianach gospodarczych miasta mają małe i średnie przedsiębiorstwa. To one dają zatrudnienie coraz większej liczbie mieszkańców i pobudzają rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

Tabela Nr 1. Ludność Gminy Miasto Ozorków według płci i grup wieku na dzień 31.12.2013 rok

Struktura wiekowa	Ogółem		kobiety		mężczyźni	
	osoba	%	osoba	%	osoba	%
Do 18 lat	3427	17,40	10604	53,70	9145	46,30
Wiek 19-59	12101	61,30				
Wiek od 60 lat	4221	21,40				

Źródło: Dane z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Ozorkowie.

Liczba ludności Gminy Miasto Ozorków, tak jak większości małych miast ulega systematycznemu zmniejszeniu. Jest to spowodowane migracją ludności w wieku produkcyjnym do większych ośrodków miejskich lub za granicę kraju, spowodowaną głównie względami ekonomicznymi.

Na terenie Gminy Miasto Ozorków działa jeden złobek samorządowy, pięć przedszkoli miejskich, dwie szkoły podstawowe z oddziałami integracyjnymi, jedno gimnazjum z oddziałami integracyjnymi, dwie szkoły ponadgimnazjalne i jedna szkoła specjalna, Młodzieżowy Dom Kultury, jedno przedszkole niepubliczne, dwa niepubliczne punkty przedszkolne.

Opieka zdrowotna jest realizowana w Miejskiej Przychodni Zdrowia w Ozorkowie oraz w czterech Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej w Ozorkowie. Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie. W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ozorkowie jest Świetlica Terapeutyczna działająca w Gimnazjum Nr 1 w Ozorkowie z Oddziałami Integracyjnymi, która prowadzi działania edukacyjno-profilaktyczne, kompensacyjne i terapeutyczne dla dzieci w wieku 7-17 lat. W Gimnazjum Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Ozorkowie znajduje się również Punkt Konsultacyjny działający w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, jest czynny w godz. 16-18 raz w tygodniu. Punkt Konsultacyjny na bieżąco współpracuje z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie tj. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Leczenia Uzależnień, Stowarzyszenie Abstynentów „Ulga w Cierpieniu”, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Sąd Rodzinny i Nieletnich w Zgierzu, Komisariat Policji w Ozorkowie. W sprawach dotyczących przemocy w stosunku do dzieci – współpraca z pedagogami szkolnymi. Terapeuta w Punkcie Terapeutycznym w miarę możliwości stara się umawiać z osobami na godzinę, z osobami często korzystającymi z tej pomocy jest również w kontakcie telefonicznym i ustala spotkanie na konkretną godzinę, by zminimalizować konieczność oczekiwania na wizytę. Spotkanie terapeuty z osobą potrzebującą trwa średnio od godziny do półtorej.

Punkt Konsultacyjny oferuje następujące formy pomocy:

- rozmowy indywidualne – doradczo–edukacyjne (przedstawienie mechanizmów problemu, wskazanie możliwości uzyskania dalszej pomocy, miejsc, w których pomoc jest udzielana),
- rozmowy informacyjne z zakresu kwestii prawnych,
- rozmowy indywidualne o charakterze wspierającym,
- terapia rodzinna prowadzona w systemowo w przypadku przygotowywania stosownych dokumentów i pism urzędowych adekwatnych do zgłaszanego problemu – osób (zawsze połączone z rozmową o charakterze informacyjno-edukacyjnej i wspierającej).

Z różnych form pomocy (nie tylko finansowej) MOPS-u w Ozorkowie w 2013 roku skorzystało 1 360 rodzin, natomiast w 2012 roku pomocy udzielono 1 002 rodzinom. Powodem przyznawania pomocy dla tych osób/rodzin było przede wszystkim: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych. Z obserwacji pracowników socjalnych oraz na podstawie analiz dokumentów wynika, że przemoc występująca w rodzinie jest ukrywana i zatajana. Jest to nadal temat wstydlivy i jakby lekceważony, aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych i bezpośredniej przemocy fizycznej. Bardzo często osoby nawet nie wiedzą że są ofiarami przemocy (np. psychicznej), godząc się na swój los, nie oczekują pomocy z zewnątrz (bo tak musi być). Zespół Interdyscyplinarny działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ozorkowie realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w różnych formach, współpracuje z Policją, Sądem, Kuratorem Sadowym, kuratorami społecznymi, Poradnią Psychologiczno Pedagogiczną pedagogami, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi. Współpraca dotyczy poradnictwa, interwencji i wzajemnego wsparcia oraz uzupełniania podejmowanych działań, a także bieżącego monitorowania problemu w środowiskach.

Przemoc w rodzinie na terenie Gminy Miasto Ozorków, jak wynika z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ozorkowie i Komisariatu Policji w Ozorkowie jest zjawiskiem dotykającym wiele rodzin. Liczba osób zgłaszających się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ozorkowie z problemem przemocy w rodzinie z roku na rok zwiększa się, podobnie jak liczba interwencji policyjnych. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy krzywdzenia, a jej ofiarami zazwyczaj są kobiety, dzieci, osoby starsze, niepełnosprawne. W rodzinach uwikłanych

w przemoc występują często inne problemy, jak nadużywanie alkoholu, konflikty rodzinne, problemy wychowawcze.

Z danych *Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* wynika, iż Komisja:

- w roku 2011 rozpatrzyła 75 wniosków o przeprowadzenie rozmów profilaktyczno – motywacyjnych i podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy lub systematycznie zakłócają porządek publiczny: z tego – 10 wniosków z 2010 roku i 65 z roku bieżącego (sprawozdawczego): 24 przekazano do Sądu Rejonowego w Zgierzu, w celu zobowiązania uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, 16 przekazano do badania przez biegłych, celem stwierdzenia uzależnienia od alkoholu, 14 zawieszono z powodu chwilowego braku podstaw do zastosowania leczenia, 18 umorzono, z powodu całkowitego braku podstaw do zastosowania leczenia odwykowego, 1 przekazano do rozpatrzenia (wg właściwości miejscowej), 2 wnioski pozostały do rozpatrzenia.
- w roku 2012 rozpatrzyła 56 wniosków, z tego – 13 wniosków z 2011 roku i 43 z roku 2012, i tak: 19 przekazano do Sądu Rejonowego w Zgierzu, w celu zobowiązania uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, 8 przekazano do badania przez biegłych, celem stwierdzenia uzależnienia od alkoholu, 19 zawieszono z powodu chwilowego braku podstaw do zastosowania leczenia, 9 umorzono, z powodu całkowitego braku podstaw do zastosowania leczenia odwykowego, w tym nastąpiły 3 zgony, 1 pozostał do rozpatrzenia.
- w roku 2013 rozpatrzyła 52 wnioski (o przeprowadzenie rozmów profilaktyczno – motywacyjnych i podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy lub systematycznie zakłócają porządek publiczny), z tego: 4 przekazano do Sądu Rejonowego w Zgierzu, w celu zobowiązania uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, 4 przekazano do badania przez biegłych, celem stwierdzenia uzależnienia od alkoholu, 12 zawieszono z powodu chwilowego braku podstaw do zastosowania leczenia, 17 umorzono, z powodu całkowitego braku podstaw do zastosowania leczenia odwykowego, 15 pozostał do rozpatrzenia.

Z danych *Zespołu Interdyscyplinarnego* wynika, iż:

- w roku 2011 wdrożono 26 Niebieskich Kart (w tym 5 Niebieskich Kart wdrożonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie; 21 Niebieskich Kart wdrożonych przez Komisariat Policji). Zakończono procedurę w stosunku do 9 rodzin. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni, pracownicy oświaty i służby zdrowia uczestniczyli w 1 szkoleniu.
- w roku 2012 wdrożono 25 Niebieskich Kart (w tym 14 Niebieskich Kart wdrożonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie, 10 przez Komisariat Policji, 3 przez placówki oświatowe, 2 wdrożone jednocześnie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Komisariat Policji). Zakończono procedurę w stosunku do 18 rodzin. Przekazano 1 Niebieską Kartę do Zespołu Interdyscyplinarnego w Zgierzu zgodnie z właściwością miejscową. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni, pracownicy oświaty i służby zdrowia uczestniczyli w 2 szkoleniach.
- w roku 2013 wdrożono 44 Niebieskie Karty (w tym 5 Niebieskich Kart wdrożonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie, 37 przez Komisariat Policji, 1 przez placówki oświatowe, 1 przez Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie). Zakończono procedurę w stosunku do 22 rodzin. Przekazano 2 Niebieskie Karty do Zespołu Interdyscyplinarnego w Zgierzu i do Zespołu Interdyscyplinarnego w Łodzi zgodnie z właściwością miejscową. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni, pracownicy oświaty i służby zdrowia uczestniczyli w 3 szkoleniach.

Z powodu przemocy w rodzinie osoby doznające przemocy korzystały ze wsparcia Punktu Konsultacyjnego w formie poradnictwa psychologicznego i prawnego. Ofiarami przemocy były

kobiety i dzieci. Sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków z problemem alkoholowym. Praca Punktu tu Konsultacyjnego opiera się przede wszystkim na :

- całościowym rozpoznaniu problemu zgłaszanego przez osobę potrzebującą,
- pomocy w przygotowywaniu pism urzędowych (pozwody o zasądzenie alimentów, ich podwyższenie, pozwody o ograniczenie władzy rodzicielskiej, udzielanie w imieniu petenta odpowiedzi pisemnych adresowanych do różnych instytucji, pisma do Komisji do spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, podania do Komisji do spraw lokalnych, do burmistrza miasta Ozorków)
- udzielaniu podstawowych informacji mających na celu doinformowanie prawne, gdyż to świadomość własnych praw buduje ważny rodzaj oparcia psychicznego, postawy asertywnej, otwarcia na zmianę strategii działania, modyfikację wzorców oraz poczucie własnej wartości,
- udzielaniu wsparcia emocjonalnego i pomocy w odbudowaniu własnej wartości, ułożenia sobie relacji z innymi ludźmi, wzmocnienia wiary, że zmiana życia jest możliwa,
- poradach z zakresu umiejętności wychowawczych, postaw rodzicielskich (coraz częściej),
- pomocy w konstruktywnym radzeniu sobie z napięciem, lękiem, stresem,
- podejmowaniu działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym,
- prowadzeniu terapii rodzin,
- kierowaniu zgłaszających się osób do właściwych instytucji, adekwatne do przedstawionych problemów (np. Poradnia Leczenia Uzależnień, lekarze różnych specjalności, Stowarzyszenia), gdyż wsparcie społeczne oznacza budowanie sojuszy.

Na przełomie ostatnich trzech lat najczęściej zgłaszane problemy w Punkcie Konsultacyjnym to:

- problemy z nadużywaniem alkoholu w rodzinie;
- przemoc fizyczna, werbalna psychiczna, ekonomiczna (klientami zgłaszającymi te problemy są przede wszystkim kobiety, doznawały one najczęściej przemocy werbalnej, emocjonalnej, ekonomicznej ze strony swych mężów lub partnerów oraz ojców – w roku kalendarzowym 2013 przemoc ze strony dorosłego ojca zgłaszały dwie dorosłe córki, w roku 2011 zgłoszono problem przemocy wobec osoby starszej). Stosowano wobec nich także szantaż emocjonalny.
- przemoc emocjonalna wobec dzieci, które są świadkami przemocy stosowanej wobec matki,
- trudności wychowawcze z dziećmi, najczęściej dotyczące dzieci w okresie dojrzewania,
- konflikty w rodzinie o różnym podłożu,
- problemy zdrowia psychicznego,
- problemy materialne, mieszkaniowe.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Miasto Ozorków w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku informacji na temat jej występowania. Mając na uwadze negatywne skutki, które niesie ze sobą zjawisko przemocy w rodzinie, konieczne jest podejmowanie wielokierunkowych działań zmierzających do przeciwdziałania temu problemowi. Dotychczasowe doświadczenia współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pokazują, że praca interdyscyplinarna wzmacnia efektywność udzielanej pomocy. Konieczność włączenia w podejmowane działania różnych służb, instytucji i organizacji, a co za tym idzie stwarzanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest niezbędnym warunkiem skuteczności udzielanej pomocy. Ważne jest również udoskonalenie istniejącej oferty pomocy kierowanej do osób krzywdzonych.

Tabela Nr 2.

Działania	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
Posiedzenia Grup Roboczych	12	23	42
Szkolenia specjalistyczne w zakresie przemocy w rodzinie dla pracowników socjalnych MOPS, członków Zespołu Interdyscyplinarnego,	1	2	3

Źródło: Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ozorkowie

Działania w powyższym obszarze pozwalają na udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy. Liczba osób wymagających tego rodzaju wsparcia systematycznie wzrasta. Dynamikę zmian przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela Nr 3

Rok	Ilość wdrożonych Niebieskich Kart				Ilość rodzin objętych pracą socjalną w związku z przemocą	Ilość osób w rodzinach dotkniętych przemocą	Ilość dzieci w rodzinach w których zdiagnozowano przemoc	Punkt Konsultacyjny - liczba rodzin objętych pomocą
	MOPS	POLICJA	Placówki Oświatowe	Inne Instytucje				
2011	5	21	0	0	26	100	38	33 (w tym 25 wielokrotnie)
2012	14	10	3	0	25	91	37	45 (w tym 37 wielokrotnie)
2013	5	37	1	1	44	137	39	43 (w tym 38 wielokrotnie)

Źródło: Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ozorkowie

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015-2018 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2010-2014. Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez Gminę Miasto Ozorków na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają ich skuteczność zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań profilaktycznych. Podstawę Programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Jednocześnie stwierdzić należy wzrost interwencji domowych i prowadzenie w ich wyniku procedury "Niebieska Karta". Coraz więcej osób korzysta także z konsultacji – pracy socjalnej, udzielanych przez pracowników.

II. Rodzaje, typy i skutki przemocy w rodzinie

Rozpoznanie przemocy, określenie jej rodzaju bywa utrudnione z uwagi na często występujące silne uzależnienie ofiary od sprawcy. Przemoc stosowana w rodzinie występuje w kilku rodzajach. Najczęściej rozpoznawanymi są przemoc fizyczna oraz psychiczna, chociaż coraz częściej ma miejsce ujawnianie pozostałych trzech jej rodzajów, tj. przemocy seksualnej, ekonomicznej oraz zaniedbania.

Przemoc fizyczna i psychiczna (emocjonalna) są w istotny sposób ze sobą związane, oparte są bowiem na potrzebie kontroli i dominacji. Epizody przemocy fizycznej mogą być rzadkie, za to formy przemocy emocjonalnej na ogół zdarzają się częściej. Aczkolwiek nie można stwierdzić, że istnieje gradacja od przemocy emocjonalnej do fizycznej; pierwsza nie musi prowadzić nieodwołalnie do drugiej, to jednak przemoc fizyczną można również uznać za przemoc emocjonalną. Na uderzenie wszyscy reagujemy poczuciem upokorzenia i urazy, a więc jest to

nie tylko ból fizyczny. Atakowi fizycznemu zaś towarzyszą prawie zawsze wyzwiska, wulgaryzmy, określenia poniżające czyli przemoc psychiczna, która pozwala sprawcy na utrzymanie pełnej kontroli nad ofiarą.

Przemoc występująca w rodzinie może być poddana analizie również w oparciu o typ sprawcy, i tak:

- 1) sprawcami są dorośli – przemoc wobec partnerki(a), przemoc wobec dziecka;
- 2) sprawcami są dzieci – przemoc wobec rodziców, przemoc wobec rodzeństwa;
- 3) sprawcami mogą być dorośli i dzieci – przemoc wobec osób w podeszłym wieku.

Przemoc może spowodować oprócz szkód fizycznych również trwałe i rozległe następstwa w psychice człowieka. Z powodu wielu następstw takich doświadczeń cierpią nie tylko ci, którzy są ofiarami, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, tj. najczęściej dzieci. Tego typu doświadczenia uczą agresywnego stylu zachowania, zwiększają pobudzenie w sytuacjach z elementami agresji, zmniejszają opór przed agresywnym zachowaniem, zaburzają poglądy na rozwiązywanie konfliktów i zmniejszają wrażliwość na agresywne zachowania. Olbrzymie koszty przemocy domowej ponoszą zarówno jednostki, jak i społeczeństwo. Są to także koszty ekonomiczne, związane ze świadczeniami medycznymi dla jej ofiar.

III. Zasoby ludzkie i instytucjonalne – podmioty przewidziane do realizacji Programu.

Zasoby instytucjonalne

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, obszary ich działań przedstawiono poniżej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie

Obszar działania:

Wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności polegające na:

- pracy socjalnej,
- tworzeniu programu wspierania rodziny,
- tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- wczesnej diagnozie,
- promocji i realizacji „Niebieskiej Karty”,
- udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego (przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków pieniężnych)
- wydawanie ulotek edukacyjno – informacyjnych,
- organizowanie pomocy psychologicznej, prawnej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych,
- udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień.

Zespół Interdyscyplinarny

Obszar działania:

Integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w jego skład oraz skład grup roboczych a także specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół może powoływać grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Do zadań grup roboczych należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocą,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy

Obszar działania: osoby dotknięte przemocą mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy obejmującej:

- wsparcie i poradę w sprawach rodzinnych, doznanej przemocy, radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc prawną,
- pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy domowej,
- przekazywanie informacji na temat różnych form przemocy,
- uruchamianie działań dotyczących Niebieskiej Karty – kontakt z Komisariatem Policji w Ozorkowie,
- nawiązanie kontaktu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Leczenia Uzależnień, Miejską Przychodnią Zdrowia, Zespołem Interdyscyplinarnym,
- informacji o instytucjach dokonujących obdukcji.

Różnorodność form pomocy psychologiczno-pedagogicznej umożliwia wsparcie wszystkich osób, którym zależy na dobrych relacjach w rodzinie i które z różnych powodów potrzebują pomocy w radzeniu sobie z pojawiającymi się problemami, kryzysami czy zmianami.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Obszar działania:

- inicjowanie działań w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży,

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego a także udzielenia rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Obszar działania:

- udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom, młodzieży oraz rodzicom, m.in. poprzez wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej, problematyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka,
- terapia zaburzeń rozwojowych i zaburzeń dysfunkcyjnych,
- prowadzenie edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny,
- diagnoza i konsultacja,
- terapia zaburzeń rozwojowych i dysfunkcyjnych,
- psychoedukacja,
- interwencja w środowisku.

Komisariat Policji

Obszar działania:

- zgodnie z Ustawą o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 z późn.zm.) do podstawowych zadań policji należy: ochrona życia i zdrowia ludzi, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń samorządowych z organizacjami społecznymi,
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców, w tym prowadzenie interwencji w przypadku występowania przemocy w rodzinie,
- zapewnienie ofiarom doraźnego bezpieczeństwa,
- informowanie ofiar i świadków o przysługujących prawach, możliwościach i miejscach uzyskania pomocy,
- prowadzenie działań prewencyjnych wobec sprawców,
- realizacja „Niebieskiej Karty,
- podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Podstawowa Opieka Zdrowotna

Obszar działania:

- udzielanie pomocy medycznej - przypadku występowania u pacjenta sygnałów świadczących o występowaniu przemocy domowej,
- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy,
- wystawiania na prośbę osoby pokrzywdzonej zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach i podjętym leczeniu,
- informowanie ofiar o warunkach i miejscach wystawienia obdukcji,
- wczesna diagnoza,
- przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy,
- realizacja „Niebieskiej Karty”.

Świetlice opiekuńczo- wychowawcze i terapeutyczne

Obszar działania:

- prowadzenie zajęć terapeutycznych,
- prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych,
- prowadzenie programu profilaktycznego,
- promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego,
- prowadzenie działalności profilaktycznej jako alternatywy dla zachowań destrukcyjnych
- rozwój zainteresowań indywidualnych poprzez zaangażowania dzieci i młodzieży w działania twórcze i kreatywne.

Szkoły

Obszar działania:

- wczesna diagnoza,
- realizacja procedury „Niebieskiej Karty”,
- realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy,
- udział w kampaniach edukacyjno – informacyjnych.

Szkoły pełnią niezwykle istotną rolę w systemie wychowania zapobiegawczego przeciw przemocy w rodzinie.

Przedszkola Miejskie i Żłobek

Obszar działania:

- wczesna diagnoza,

Miejski Ośrodek Kultury i Młodzieżowy Dom Kultury w Ozorkowie

Obszar działania:

- promowanie różnych form spędzania czasu wolnego,
- udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych,

Miejska Biblioteka Publiczna

Obszar działania:

- pełni również funkcję ośrodka informacyjnego, udostępnia literaturę i materiały z zakresu przemocy w rodzinie.

Media lokalne

Obszar działania:

- udział w lokalnych kampaniach edukacyjnych,
- udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień
- prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnej.

Można wyróżnić podmioty będące pomocne w rozwiązywania problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takiej jak:

- ośrodki sportu i rekreacji,
- instytucje kościelne,
- lokalne organizacje pozarządowe.

Zasoby ludzkie

W zakresie realizacji Programu Gmina Miasto Ozorków dysponuje osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie, do których należą między innymi:

- pracownicy socjalni,
- funkcjonariusze policji,
- kuratorzy społeczni oraz sędziowie,
- psycholodzy i pedagodzy prowadzący zajęcia o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym i opiekuńczo-wychowawczym,
- terapeuci i instruktorzy terapii uzależnień,
- członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- lekarze pierwszego kontaktu.

IV. Zasady działania programu

W zakresie udzielania osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie Program oparty został na zasadach:

1. wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, podległych jednostek samorządowych, organów ścigania, organizacji pozarządowych i kościoła oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Dz. U. z 2013 r. poz. 182)), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnych następstw,

2. jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby i uwzględnieniem ochrony danych osobowych,

3. szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

V. Adresaci Programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków skierowany jest przede wszystkim do: ofiar przemocy w rodzinie (w tym dzieci, młodzieży, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy, przedstawicieli władz

lokalnych, przedstawiciele instytucji służb pracujących z dziećmi, policji, wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, księży, mieszkańców Gminy Miasto Ozorków, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym stykają się z problemem przemocy.

VI. Cele i działania Programu

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zainaugurowanego w 2010 roku zakładała osiągnięcie **celu głównego: Przeciwdziałanie przemocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.**

Cele szczegółowe:

1. Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasto Ozorków.
2. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców miasta na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.
3. Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.
4. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Realizacja celów:

Cel szczegółowy 1. Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie

Zadania do realizacji	Podmiot odpowiedzialny
Rejestrowanie przypadków przemocy domowej	Wszyscy realizatorzy Projektu
Sporządzanie rocznego sprawozdania na temat zarejestrowanych przypadków przemocy w oparciu o prowadzoną i dostępną dokumentację.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- dane uzyskane od realizatorów programu pozwalające na oszacowanie skali zjawiska przemocy na terenie miasta ;
- ilość zarejestrowanych przypadków przemocy w rodzinie w ciągu roku.

Cel szczegółowy 2. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców miasta na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.

Zadania do realizacji	Podmiot odpowiedzialny
Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Wszyscy realizatorzy programu
Dostarczenie informacji społeczności lokalnej o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie (strona internetowa, lokalne media, itp.)	Wszyscy realizatorzy programu
Rozpowszechnianie i opracowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie (broszury, ulotki, artykuły prasowe)	Wszyscy realizatorzy programu
Organizowanie konkursów/spektakli/warsztatów wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.	Jednostki oświatowe
Włączenie treści informacji o zagrożeniach płynących z przemocy w rodzinie do treści szkolnych programów profilaktycznych, np. szkolnych grup profilaktycznych	Jednostki oświatowe
Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży promujących	Realizatorzy programu

zachowania nieagresywne.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba kampanii społecznych przeprowadzonych w mieście;
- liczba materiałów edukacyjnych rozpowszechnionych wśród mieszkańców miasta, w tym publikowanych w mediach;
- liczba przeprowadzonych konkursów i ich uczestników;
- liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją, zajęciami profilaktycznymi i alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego.

Cel szczegółowy 3. Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Zadania do realizacji	Podmiot odpowiedzialny
Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny, Grupy robocze
Prowadzenie procedury „Niebieskich Kart” w przypadku podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie.	Wszyscy uprawnieni realizatorzy Programu
Objęcie specjalistycznymi szkoleniami przedstawicieli realizujących Program z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	
Szkolenie grup zawodowych z zakresu procedury „Niebieskich Kart”	
Zakup materiałów edukacyjnych dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w tym: czasopism, książek, filmów, broszur, plakatów w obszarze przemocy.	

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba spraw rozpatrzonych przez zespół interdyscyplinarny;
- liczba wypełnionych „Niebieskich Kart” i liczba rodzin objętych tą procedurą;
- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba osób objętych szkoleniem;
- liczba zakupionych materiałów edukacyjnych.

Cel szczegółowy 4. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Działania	Realizatorzy
Wczesna identyfikacja przypadków przemocy w rodzinie oraz krzywdzenia dzieci.	Wszyscy realizatorzy Programu
Udzielenie pomocy i wsparcia w miejscu zamieszkania/interwencji.	
Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego do spraw Przeciwdziałania przemocy w rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy (pomoc prawna)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie
Zapewnienie pomocy terapeutycznej indywidualnej dla osób dorosłych, które doświadczyły przemocy.	
Zapewnienie pomocy terapeutycznej indywidualnej dla dzieci i młodzieży, które doświadczyły lub były świadkami przemocy.	Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna
Udzielanie informacji dotyczących miejsc udzielających pomocy/wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.	Wszyscy realizatorzy Programu
Poradnictwo specjalistyczne: socjalne, rodzinne oraz praca socjalna.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba wykrytych przypadków przemocy w rodzinie oraz krzywdzenia dzieci,
- liczba osób korzystających z pomocy specjalistów (pomoc prawna, psychologiczna, socjalna)
- liczba osób uczestniczących w indywidualnych formach wsparcia.

Cel szczegółowy 5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Działania	Realizatorzy
Izolowanie sprawców od ofiar.	Komisariat policji w Ozorkowie
Udzielenie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych.	Wszyscy realizatorzy Programu
Przeprowadzenie rozmów ostrzegawczych z osobami stosującymi przemoc.	Wszyscy realizatorzy Programu
Zapewnienie pomocy terapeutycznej indywidualnej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba podjętych działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- liczba osób korzystających z pomocy specjalistów;
- liczba udzielonych informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych.

VII. Podstawowe kierunki działań programu

Podstawowe kierunki działań obejmują trzy główne obszary: działania prewencyjne, interwencyjne, informacyjno-edukacyjne.

Działania prewencyjne:

- diagnoza problemu zjawiska przemocy na terenie Gminy Miasto Ozorków i dokonywanie jej weryfikacji, w celu określenia adekwatnych do potrzeb działań – podejmowanie działań w celu zapobiegania zjawiskom przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania informacyjne i edukacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej,
- aktywizowanie społeczności lokalnej do walki z problemem przemocy w rodzinie,
- dokonywanie oceny postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodziny, które doświadczyły lub doświadczają przemocy,
- podejmowanie interwencji w środowiskach zagrożonym zjawiskom przemocy.

Działania interwencyjne:

- wdrażanie procedury Niebieskiej Karty w pomocy społecznej wobec sytuacji zaistnienia przemocy w rodzinie,
- zapewnienia wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie,
- udzielanie poradnictwa psychologicznego, socjalnego i prawnego osobom doświadczającym przemocy,
- umożliwienie mieszkańcom Gminy pełnego dostępu do informacji dotyczących zjawiska przemocy i danych teleadresowych, pod którymi można uzyskać niezbędną pomoc,
- funkcjonowanie punktu konsultacyjnego – informacyjnego dla ofiar i sprawców przemocy,

- tworzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie lub umożliwienie udziału w tego typu zajęciach organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie,
- podejmowanie działań zmierzających do lepszego funkcjonowania sieci wsparcia niezbędnej do udzielania natychmiastowej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie adekwatnie do potrzeb,
- praca z rodzinami doświadczającymi przemocy metoda zespołu interdyscyplinarnego,
- opracowanie przez zespół i wdrażanie procedur współpracy pomiędzy służbami udzielającymi pomocy ofiarom przemocy i pracującymi ze sprawcami przemocy.

Działania informacyjno-edukacyjne:

- przygotowanie materiałów informacyjnych podnoszących świadomość mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy i możliwości skorzystania z oferty pomocowej,
- przygotowanie i przeprowadzenie spotkań informacyjno-edukacyjnych z mieszkańcami Gminy Miasto Ozorków oraz grupami ryzyka,
- organizacja i przeprowadzenie szkoleń dla osób pracujących z ofiarami przemocy i jej sprawcami.

VIII. Realizatorzy Programu

Podejmowane działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbywają się we wzajemnej współpracy realizatorów Programu.

Realizatorami Programu są:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie,
2. Urząd Miejski w Ozorkowie,
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ozorkowie,
4. Miejski Ośrodek Kultury w Ozorkowie,
5. Młodzieżowy Dom Kultury w Ozorkowie,
6. Komisariat Policji w Ozorkowie,
7. Podmioty lecznicze z terenu miasta Ozorkowa,
8. Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Miasto Ozorków,
9. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Ozorkowie,
10. Organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe,
11. Społeczności lokalne i osoby fizyczne,
12. Media (Pismo samorządowe „Wiadomości Ozorkowskie”).

Współpraca wielu podmiotów wynika z założenia, że pomoc udzielana rodzinom powinna być kompleksowa oraz uwzględniać aspekty życia osób krzywdzonych, jak i osób podejrzanych o stosowanie przemocy.

IX. Źródła finansowania Programu

Zadania realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015-2018 finansowane będą z budżetu miasta oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł tj.:

- środki finansowe z budżetu Miasta Ozorków,
- środki własne podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie ich zadań statutowych i ustawowych,

- dodatkowym źródłem mogą być środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych, w tym środki z Budżetu Państwa – programy celowe, środki Uni Europejskiej.

X. Założenia i przewidywane efekty realizacji Programu

Założenia:

- zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Miasto Ozorków wobec zjawiska przemocy,
- promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy,
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.

Przewidywane efekty:

- zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom, wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie,
- usprawnienie systemu przemocy rodzinom dotkniętym przemocą,
- wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie,
- zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.

XI. Monitoring i ewaluacja

Realizacja zadań określonych w programie jest zadaniem ciągłym. Program będzie monitorowany w oparciu o informacje zebrane od realizatorów programu oraz analizę danych zawartych w tych informacjach.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie reprezentowany przez Dyrektora MOPS w Ozorkowie sprawuje nadzór nad realizacją Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015-2018 i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w powyższym Programie w porozumieniu z Burmistrzem Miasta Ozorków.

Roczne sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje i składa Burmistrzowi Miasta Ozorków Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ozorkowie w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku.

Burmistrz Miasta Ozorków składa Radzie Miejskiej w Ozorkowie roczne sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

XII. Podsumowanie

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie pozwoli na dalszą koordynację działań podejmowanych przez różne instytucje działające w obszarze pomocy na rzecz osób doświadczających przemocy.

Podejmowanie działań w celu doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej i innych służb powołanych do realizacji zadań z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pozwoli na profesjonalne świadczenie usług przez te służby.

Podejmowanie działań informacyjno – edukacyjnych pozwoli na uświadamianie poszczególnym członkom społeczności lokalnej, na czym tak naprawdę polega zjawisko przemocy i jak ważnym jest jej przeciwdziałanie.

Działania skierowane do społeczności, władz lokalnych i innych decydentów, instytucji i organizacji pozarządowych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kadr specjalistycznych, ofiar i sprawców przemocy domowej będą miały charakter zarówno

profilaktyczny (promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy, nowatorskich rozwiązań), edukacyjny (upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym braku akceptacji dla przemocy), pomocowy (specjalistyczne poradnictwo, działania terapeutyczne, korekcyjno – edukacyjne, informowanie o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy), wspierający (wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji, rozwój instytucjonalny, współpraca i wymiana doświadczeń).

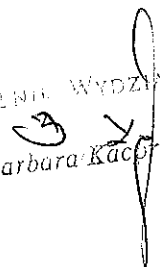
UZASADNIENIE

w sprawie uchwalenia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015 – 2018”

Art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005, Nr 180 poz.1493 z późn. zm.) nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Przygotowany *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasto Ozorków na lata 2015-2018* jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2010-2014 zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasto Ozorków.

W związku z powyższym wniesienie powyższej Uchwały jest zasadne.

NACZELNIK WYDZIAŁU

mgr Barbara Kacorzak